

Väljaandja:	Mulgi Vallavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	28.08.2022
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT IV, 25.08.2022, 10

Mulgi valla külavanema statuut

Vastu võetud 18.08.2022 nr 12

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 3 punkti 2 ja § 58 lõike 3 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Määrus reguleerib Mulgi vallas külavanema valimise korda, kandidaadile esitatavaid nõudeid, külavanema õigusi ja ülesandeid, volituste kestust ning sümbolika kasutamist. Samuti sätestatakse Mulgi valla ülesanded külavanema ametitegevuse toetamisel ja kogukondliku koostöö tagamisel.

§ 2. Mõisted

(1) **Küla** on Mulgi valla territooriumil paiknev küla või alevik.

(2) **Külaelanikkäesoleva** statuudi mõistes on vähemalt 16-aastane füüsiline isik, kelle elukoht või kinnisvara on asjaomases külas. Elukoha määramise aluseks on rahvastikuregister, kinnisvara määramise aluseks kinnistusregister.

(3) **Külavanem** on küla esindaja, kes on valitud külaelanike poolt statuudi alusel ning juhendab oma tegevuses küla ühistest huvidest ja seisukohtadest. Külavanem on küla ühendaja, hoidja ja edendaja, kes koordineerib ja aitab korraldada küla ühistegevusi ning ellu viia küla ühisprojekte. Külavanem on riigi ja kohaliku omavalitsuse ametlikult tunnustatud kontaktisik külas. Külavanem on usaldusamet, milles täidetakse ülesandeid vabatahtlikult ja ühiskondlikel alustel.

§ 3. Külavanema kandidaadile esitatavad nõuded

(1) Külavanemaks võib valida külaelaniku, kes on valimise hetkel vähemalt 18-aastane ja kes on andnud kandideerimiseks oma kirjaliku nõusoleku.

(2) Kui ühes piirkonnas asuvad külad valivad ühise külavanema, siis peab kandidaat omama elukohta või kinnisvara vähemalt ühes külas.

§ 4. Külavanema valimine küla üldkoosolekul

(1) Külavanema valimiseks saavad üldkoosoleku kokkukutsumise algatada külavanem, külaselts, ¼ külaelanikest või kümme külaelanikku.

(2) Teade külavanema valimise koosoleku kohta ja aja kohta teatatakse ette vähemalt kaks nädalat. Teade pannakse üles Mulgi valla veebilehele ja avaldatakse kohalikus ajalehes, soovituslikult ka sotsiaalmeedias ja küla teadete tahvlil (selle olemasolul). Teade peab sisaldama koosoleku kokkukutsumise aega, kohta, päevakorda ja kokkukutsuja kontaktandmeid.

(3) Koosoleku alguses valivad külaelanikud koosoleku juhataja ja protokollija. Protokollija tagab koosolekul osalejate registreerimise ja otsuste protokollimise. Protokollile lisatakse koosolekul osalejate registreerimise leht, kus on märgitud külaelaniku nimi, elukoht või kinnisvara aadress, isiku kontakt ja allkiri. Protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija.

(4) Küla üldkoosolek on otsustusvõimeline, kui koosoleku teade on nõuetekohaselt avaldatud ning koosolekul osaleb vähemalt 10% külaelanikest, kuid mitte vähem kui kümme külaelanikku.

(5) Külavanema kandidaadid seatakse üles üldkoosolekul, kandidaadi võib seada üles külaelanik.

(6) Koosolekul valivad külavanema vähemalt 16-aastased külaelanikud hääletamise teel. Igal osaleval külaelanikul on külavanema valimisel üks hääl. Hääletamine on isiklik, hääle edasivolitusõiguseta.

(7) Külavanem valitakse salajasel hääletusel Salajane hääletamine viiakse läbi hääletussedelite abil. Salajase hääletamise korraldamiseks valitakse vähemalt kolmeliikmeline komisjon.

(8) Valituks osutub kandidaat, kelle poolt hääletab kõige rohkem koosolekul osalevaid külaelanikke. Külavanema volitused algavad alates valituks osutumise hetkest.

(9) Külale või külade piirkonnale valitakse üks külavanem. Ühes piirkonnas asuvad külad võivad valida ühise külavanema.

(10) Koosoleku juhataja esitab külavanema valimise kohta koostatud protokoll koos registreerimislehega vallavalitsusele kümne päeva jooksul arvates koosoleku toimumise päevast. Vallavalitsus avaldab nõuetekohaselt valitud külavanema kohta info Mulgi valla veebilehel.

§ 5. Külavanema õigused

Külavanemal on õigus:

- 1) esindada küla;
- 2) algatada arutelusid ning kutsuda kokku ja juhatada küla üldkoosolekuid ühiste seisukohtade kujundamiseks ja otsuste vastuvõtmiseks;
- 3) olla kaasatud ja esindada külaelanikke külaelu korralduslikes küsimustes;
- 4) teha vallavalitsusele ja volikogule ettepanekuid külaelanike huve puudutavate küsimuste arutamiseks ning probleemide lahendamiseks;
- 5) eelneval kokkuleppel volikogu või komisjoni esimehega osaleda sõnaõigusega avalikel volikogu istungitel või komisjonide koosolekutel, kus arutatakse ja otsustatakse küla eluolu ja arenguga seotud küsimusi;
- 6) kutsuda kokku külavanemate ümarlaud;
- 7) taotleda külale raha valla eelarvest ning toetusi erinevatest allikatest, lähtudes küla üldkoosolekul kinnitatud otsustest ja arengukavast ning toetusmeetme tingimustest;
- 8) korraldada küla arengukava koostamist ja elluviimist;
- 9) saada vallavalitsuselt oma ülesannete täitmiseks vajalikku teavet;
- 10) juhtida külaelanike ning küla territooriumil viibivate füüsiliste ja juriidiliste isikute tähelepanu heakorda, avalikku käitumist jms puudutavatele probleemidele ning teha sellekohaseid märkusi;
- 11) astuda külavanema kohalt tagasi;

§ 6. Külavanema ülesanded

Külavanema ülesandeks on:

- 1) juhinduda oma tegevuses külakogukonna kokkulepetest ja vajadustest, küla arengukavast, kohaliku omavalitsuse ja riigi õigusaktidest ning headest tavadest;
- 2) tegutseda küla esindaja ja ametliku kontaktisikuna, lähtudes küla tasakaalustatud huvidest;
- 3) näidata üles aktiivsust külas ühistegevuse organiseerimisel ning külaelanike omaalgatusvõime ja koostöö toetamisel;
- 4) kutsuda vähemalt üks kord aastas kokku küla üldkoosolek statuudis sätestatud korras, kus esitada külaelanikele ülevaade oma tegevuse kohta külavanemana ning arutada ja leppida kokku järgmise aasta tegevustes ja plaanides;
- 5) esitada külaelanike teavet oma tegevuse kohta külavanemana;
- 6) korraldada ja soodustada infovahetust vallavalitsuse ja külaelanike vahel;
- 7) teavitada volikogu või vallavalitsust olulistest sotsiaalsetest probleemidest, mille lahendamisega küla iseseisvalt toime ei tule või mille lahendamist ei saa külalt oodata;
- 8) vajadusel korraldada küla arengukava arutelusid ning organiseerida eriolukordade lahendamist;
- 9) tagada üldkoosolekuid ja külavanema ametitegevust puudutava dokumentatsiooni säilimine vähemalt kolme aasta jooksul arvates külavanema volituste lõppemisest;
- 10) soodustada mulgi kultuuri ja identiteedi ning külakogukonna elujõulisust;
- 11) ametiaja lõppemisel ja tagasiastumisel kutsuda kokku üldkoosolek uue külavanema valimiseks.

§ 7. Külavanema volituste kestus

(1) Külavanema ametiaja pikkus on kaks kuni viis aastat. Ametiaja täpne pikkus otsustatakse külavanemat valival üldkoosolekul.

(2) Külavanema volitused lõpevad ametiaja lõppemisega, tagasi astumise või tagasi kutsumisega.

(3) Külavanem võib ise igal ajal ametist tagasi astuda, kutsudes kokku üldkoosoleku uue külavanema valimiseks. Kirjalik tagasiastumise avaldus esitatakse üldkoosolekule ja sellest teavitatakse vallavalitsust.

(4) Üldkoosolek võib külavanema igal ajal tagasi kutsuda. Üldkoosolek külavanema tagasikutsumiseks kutsutakse kokku statuudis sätestatud reeglid järgides, sarnaselt külavanema valimisega.

(5) Külavanema tagasiastumisel loetakse tema volitused lõppenuks tagasiastumisavalduse esitamisest küla üldkoosolekule. Külavanema tagasikutsumisel loetakse tema volitused lõppenuks üldkoosolekul tagasikutsumise otsuse tegemisest.

§ 8. Sümbolika kasutamine

Küla võib kasutada oma sümbolikat, kui külaelanikud üldkoosolekul nii otsustavad.

§ 9. Kohaliku omavalitsuse ülesanded

- (1) Vallavalitsus edastab külavanemale küla ja külaelanikke puudutavat olulist teavet (nt külaga seotud olulisemad menetlused ja otsustusprotsessid).
- (2) Külavanemale võidakse hüvitada külavanema kohustuste täitmisest tulenevad otsesed kulutused, kui need on vallavalitsuse poolt tellitud, eelnevalt vallavalitsusega kooskõlastatud ja kuludokumentide alusel tõendatud.
- (3) Vallavalitsus võimaldab vajadusel tasuta ruumid külavanemate ümarlaua kohtumiseks.
- (4) Vallavalitsus abistab külavanemat küla arengukava koostamisel ja elluviimisel.

§ 10. Rakendussätted

- (1) Määrust rakendatakse alates 1. oktoobrist 2022. a.
- (2) Mulgi Vallavalitsusel esitada hiljemalt 1. septembriks 2022. a. ettepanekud määruse ja valla ülejäänud õigusaktide koostõlla viimiseks ning määruse §-st 9 tulenevate ülesannete täitmiseks.
- (3) Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Arvo Maling
Volikogu esimees